

tilfaldt ugifte Kvinder eller saadanne gifte Kvinder, som have Særeje. Det var en overordentlig uheldig Bemærkning af det ærede Medlem, thi det Forslag, som det ærede Medlem selv staaar som Medforslagsstiller til, har nøjagtig samme Affattelse. Det fastsætter Valgret for Kvinder, men undtager fra denne Valgret saadanne Kvinder, som ikke have Raadighed over deres Bo.

Det ærede Medlem har været i en sjælden Grad uheldig i sin Kritik her. Jeg anser det for meget tvivlsomt, om man kan læse det ærede Medlems Forslag og vort Forslag saaledes, som han læser det. Man kan vanskeligt lægge den Betydning ind i Ordene „ude af Raadighed over sit Bo“, og navnlig kan man ikke gøre det, efter at Loven af 7. April 1899 er kommen, hvor der er forskellige Undtagelser fra Mandens Ene-raadighed over Fællesboet, de findes navnlig i § 11. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa at belyse dette Spørgsmaal, det ærede Medlem vil selv kunne se det. Der er i § 11 givet Undtagelser for fast Ejendom, som af Hustruen er indført i Fællesboet, og for Aktier, Gældsbreve, Policer, Sparekassebøger og lignende, som ere indførte i Fællesboet, lydende paa Hustruens Navn. Ligeledes er det bekendt, at Hustruen efter tidligere Lovgivning har Raadighed over selverhvervet Ejendom, selv om hun lever i Formuefællesskab med Manden. Man kan ikke længere sige, at en Hustru, som lever i det sædvanlige Formuefællesskab med Manden, er ude af Raadighed over Boet. Men i alt Fald, der har været i det mindste to Jurister, den højtærede Konseilspræsident og den højtærede Forsvarsminister, med til at stille det Forslag, hvor ganske samme Affattelse er benyttet, saa jeg antager, at det ærede Medlems Angreb rammer ved Siden af. Men jeg indrømmer, at naar en saadan Tvivl kan rejses — og jeg forstaar, at den kan rejses —, vil det være rigtigt at imødegaa den. Det er saa heldigt, at Forslaget ikke er stillet her til endelig Afstemning. Hvis det ærede Medlem skulde have Skrupler ved at stemme for det Forslag og altsaa ogsaa Skrupler ved at stemme for sit eget (*Borgbjerg*: Nej!) Naa, jeg forstod ikke andet —, vil man kunne komme ud derover ved en Tilføjelse, nemlig den, der findes i den kommunale Valglov, som fuldstændig klargør Forholdet, og som umuliggør enhver Misforstaaelse, Bestemmelsen i § 1, tredje sidste Stykke: „Mandens Raadighed over Fællesboet bringer ikke Hustruen ind under foranstaaende

Litra b.“ — det vil sige: det Litra, som omhandler saadanne, der ere ude af Raadighed over deres Bo. Det var altsaa et ganske særlig uheldigt Stykke Kritik, det ærede Medlem ved denne Lejlighed kom til at præstere.

Jeg skal saa vende mig til det ærede Medlem fra Holbæk (Rode). Det ærede Medlem mente at kunne slaa mig fuldstændig ved at henvise til, at det, jeg erklærede for et ufyldstgørende Grundlag, var en Afskrift af Juni-Grundloven, altsaa maatte det være et fortræffeligt Forhandlingsgrundlag for en Forfatningsændring endnu i vore Dage. Dette hører til de formalistiske Betragtninger over Politik, vi saa ofte høre fra det ærede Medlem. Han er jo en stor Teoretiker paa det Omraade. Det er dog givet, at selv om dette Grundlag har været yderst fortræffeligt og yderst passende, den Gang Juni-Grundloven blev givet, behøver det ikke at være det nu. Og dernæst tager det ærede Medlem fuldstændig fejl i sin Tro paa, at det Forslag, han og hans Medforslagsstillere have stillet, er et Forslag om Juni-Grundlovens Landsting. Aldeles ikke, det er noget helt andet. Hvad var det, man vilde med det Landsting, som stammer fra Juni-Grundlovens Tid? Man vilde skabe et Landsting, der ikke var et Spejlbillede af Folketinget. Man vilde skabe et Landsting, som vel udgik af den almindelige Valgret, men som alligevel skulde være en betydelig mere konservativ Faktor i vort Forfatningsliv end Folketinget, og som i Virkeligheden ogsaa var det. Man naaede dette derved, at man indsatte visse Bestemmelser, som for den Tid vare betydningsfulde, men som nu ikke længere vilde være det, som Kauteler i konservativ Henseende. Det er ud fra det ærede Medlems ejendommelige Betragtning, at man kan tro, en Ting er den samme i 1849 og 1910. Det er den ikke. Den Gang laa der en virkelig konservativ Garanti dels i Bestemmelsen om 40 Aars Alderen som Valgbarehedsbetingelse og særlig i Bestemmelsen om de 200 Rigsdalers Skatteydelse og de 1,200 Rigsdalers Indtægt. Det opfattedes i den Grad som en Kautel i denne Henseende, at man endog fra forskellige konservative Sider foretrak dette for den Valgretscensus, som Andræ vilde indføre ved Valg af en Del af sit Etkammer. I den Grad opfattede man de to Bestemmelser som en Garanti for, at Landstinget blev sammensat paa en anden Maade og repræsenterede noget andet end Folketinget.